

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf / No : .....
Okulu : .....

Soru sayısı : 8
Sınav süresi : 40 dakika (1 ders saati)

1. Aşağıda verilen eserlerin Türk edebiyatının hangi tarihî döneminde yazıldığını ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Üze kök tengri asra yağız yer kılıntukta, ekin ara
kişi oğlı kılınmış. Kişi oğlın ta üze eçüm apam Bumin
Kağan, İstemi Kağan olurmuş. Olurupan, Türük
boduning ilin tör(üs)in tuta birmiş, iti birmiş.

Orhon Yazıtları

Dönemi: İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı

Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayâl görüyorum.

Necip Fazıl Kısakürek, Çile

Dönemi: Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı

Değerlendirme Notu: İkinci metin değerlendirilirken Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı yerine yazılacak Cumhuriyet Edebiyatı yanıtı öğretmen değerlendirmesine bırakılmıştır.

2. Aşağıda verilen parçaların anlatıcısını ve bakış açısını ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Padişah emreyledi. Tahir'i yere yıkıp elini ayağını
zincire vurdular. Bir ağız açık sandığın içine koyup
sandığı bir sala bağladılar ve Şat suyuna bıraktılar. Su,
zavallı Tahir'i alıp götürdü. Akıntıya kapılıp gidiyordu.
Ne yukarı kalkabiliyor ne de doğrulayabiliyordu. Üç gün
üç gece aç susuz güneşin altında kaldı.

Anlatıcı: Üçüncü (O) Ağızdan Anlatıcı

Bakış Açısı: Gözlemci (Müşahit) Bakış Açısı

Bütün gün kafamda böyle şeylerle uğraştım. Kadından
ve çocuğundan ziyade kendi zavallılığım ile meşguldüm.
Aylardan beri içinde boğulduğum rahat alakasızlıktan
bir anda kurtulmuşum. Bütün insanlar gibi ızdıraba
karşı zayıf olan bir insandım; merhamet, aciz ve
korkudan mürekkep bir insan...

Anlatıcı: Birinci (Ben) Ağızdan Anlatıcı

Bakış Açısı: Kahraman Bakış Açısı

3. ... İskender Paşa, Mirza'nın kendini aldatmak için ileri sürdüğü askerlerini görünce sabrını, kararını ve aklını kaybederek
üzerlerine atılmıştı. Bir süre sonra sırtını kaleye verdi. Saatlerce böyle dövüştü. Altında on iki at öldü. Cenk meydanında
gece oluncaya kadar, tek başına kalıncaya kadar savaştı.

Bu hikâyeyi beş satırdan az olmamak koşuluyla devam ettiriniz. (20 puan)

(Yazınız; türün özelliklerine göre konunun işlenmesi, başlık, imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Belirlenen ölçütler doğrultusunda öğrencilerin vereceği yanıtlar, öğretmen değerlendirmesine bırakılmıştır.

4. Söz ola kese savaşı söz ola bitire başı
Söz ola ağulu (zehirli) aşı bal ile yağ ede bir söz. dizelerindeki altı çizili söz grubuyla anlatılmak isteneni kısaca yazınız. (10 puan)

Özünde kötü ve tehlikeli bir şeyi bile sözü etkili kullanmak becerisi sayesinde faydalı ve zararsız gibi anlatmak mümkündür.

Değerlendirme Notu: Altı çizili söz grubunun dışına çıkarak verilen dizelerin tamamından hareketle güzel konuşmanın önemi ve etkisi doğrultusunda verilecek yanıtlar öğretmen değerlendirmesine bırakılmıştır.

5. Aşağıda verilen dizelerde öne çıkan edebî sanatları ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür.

Mübalâğa

Bir kökte uzamış sarmaşık gibi
Dökülmüş gerdana saçların güzel

Teşbih

6. Annem, babam, kardeşlerim, biz hepimiz
Bir sininin (tepsi) etrafında diziliriz,
Ben burada her lokmamı tatlı yerim.

Bu dizelerde öne çıkarılan kültürel değeri bularak bu değer hakkındaki görüşlerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

Verilen dizelerde kültürümüzün önemli değerlerinden yemek (sofra) adabı öne çıkarılmıştır. Sorunun devamında öğrencilerden bu kültürel değerimizle ilgili görüşlerini de yazmaları beklenmektedir.

Değerlendirme Notu: Beklenen yanıtın dışında ailenin önemi, birlik olmak vb. yanıtlar da doğru kabul edilecektir.

7. Aşağıda verilen eserlerin yazarlarını ilgili boşluklara yazınız. (10 puan)

Divânu Lugat'it-Türk	→	Kaşgarlı Mahmut
Divân-ı Hikmet	→	Ahmet Yesevî
Risaletü'n-Nushiyye	→	Yunus Emre
Su Kasidesi	→	Fuzûlî
Sihâm-ı Kazâ	→	Nefî

8. Aşağıdaki şiirde altı çizili verilen isim tamlamalarının türlerini ilgili bölümlere yazınız. (20 puan)

Türküler Dolusu

Kirazın derisinin altında kiraz
Narın içinde nar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var.

...

Yerliyim yerli olmasına
İlmik ilmik damar damar
Yerliyim
Bir dilim Trabzon peyniri
Bir avuç tiftik
Bir çimdik çavdar
...

İsim Tamlaması

Kirazın derisinin altı

Narın içi

Benim yüreğim

Trabzon peyniri

İsim Tamlamasının Türü

→ Zincirleme İsim Tamlaması

→ Belirtili İsim Tamlaması

→ Belirtili İsim Tamlaması

→ Belirtisiz İsim Tamlaması